adapted for the 1708 construction of the second wooden church, to which a simple vestibule (foundation 2) was added sometime later. The investigation yielded a total of 479 finds (mostly grave goods, structural ceramics, and fasteners, i.e. nails. The human bones collected in the fill layers were established as having come from the destroyed burials of 46 individuals. The unearthed structures were preserved and can be seen through glass panels in the floor of the Rokiškis church (Fig. 9).

Liudvikas Vasiliauskas

Šv. Stepono bažnyčios Vilniuje tyrimai

2019 m. lapkričio–gruodžio mėnesiais KPIP atliko žvalgomuosius tyrimus Šv. Stepono g. 41 esančiame sklype ir gatvės atkarpoje nuo Šv. Stepono g. 39 (Šv. Stepono bažnyčia) iki Algirdo ir Geležinkelio gatvių sankryžos Vilniuje. Anksčiau tyrinėta tik čia stovinčioje Šv. Stepono bažnyčioje ir jos artimiausioje aplinkoje, o kiek toliau esančios kapinės netirtos.

1 pav. Perkasoje 11 aptikti XVIII a. buitinės keramikos pavyzdžiai. L. Vasiliausko nuotr.

Fig. 1. Examples of 18th-century household pottery discovered in trench 11

Šv. Stepono g. 41 ištirta 11 perkasų ir 1 šurfas – iš viso 140 m^2 plotas. Tyrimų metu perkasose 1–4, 6 ir 11 aptiktas 21 kapas (kai kurie atidengti dalinai), iš kurių 2 buvo vaikų. Tik perkasoje 1 aptikti palaikai buvo su įkape – masyviu žalvariniu kryžiumi, kuris dalinai buvo uždengtas dar nesuirusių karsto lentų. Kiti palaikai buvo be įkapių. Palaidojimai datuojami XVIII–XIX a. Perkasose 1, 2 ir 6 palaikai laidoti dviem lygmenimis, vieni virš kitų. Perkasose 6 ir 11 atidengti nesuirę mediniai karstai, o perkasose 1 ir 6 jie buvo jau dalinai suirę (1 lentelė).

Tirtose perkasose fiksuoti XX a. vidurio – XX a. pabaigos nuo 40 cm iki 3,4 m supiltiniai grunto sluoksniai, kuriuose gausu ne anatomine tvarka išsidėsčiusių žmonių kaulų, matyt, iš suardytų kapų, sklypo performavimo metu XX a. viduryje – pabaigoje. Atsižvelgiant į šių sluoksnių storį ir palaikų aptikimo gylius, galima teigti, kad kapinių veikimo laikotarpiu į P pusę nuo bažnyčios pastato egzistavo vietovėje išsiskirianti kalva. Šiuose sluoksniuose aptikta XVI–XX a. keramikos dirbinių – koklių, keramikos šukių, puodų šukių (1 pav.), XVII–XVIII a. monetų, o perkasoje 3, apie 3 m gylyje – Napoleono kariuomenės 48 linijinių pėstininkų pulko numeruota uniforminė saga.

Perkasoje 8 po elektros komunikacijų šuliniu 80 cm gylyje rasta XVIII a. statytos Šv. Roko koplyčios PR ir ŠR sienų fragmentų (2 pav.). ŠR sienos storis 68 cm, PR – 53 cm. ŠR fasadinės sienos dalyje atidengti pamatai, sudaryti iš plytų mūro. Fasadinės sienos tinkuotos, dekoruotos 63x34 cm dydžio rustais, siūlės 3–3,5 cm pločio. Atidengtos sienos 1,1 m aukščio, 60 cm ilgio, pamato ilgis ties PR siena 1 m. Pamato plytos raudonos, rausvos, gelsvos, 21x4,5; 20,5x4,8;

2 pav. Sklypo ŠV dalyje, perkasoje 8 aptikta XVIII a. pastatyta Šv. Roko koplyčia ir jos vaizdo sugretinimas su archyvine fotografija. L. Vasiliausko nuotr.

Fig. 2. The 18th-century Chapel of St. Roche discovered in trench 8 in the NW part of the plot and a comparison of its appearance with an archive photograph

10,0x4,8 cm dydžio. Rišimas eilėje – ilginis, trumpinis. Statinio viduje fiksuotos įgriuvusio skliauto liekanos. Prie ŠV sienos išlikęs 1,1 m ilgio, 33,5 cm pločio laiptelis, nuo atidengtų koplyčios grindų paviršiaus iki esamo žemės paviršiaus iškilęs 1,7 m.

The investigation of the Church of St. Stephen in Vilnius

During a field evaluation of the cemetery beside the Church of St. Stephen in Vilnius, 160 m^2 were excavated and 21 18th–19th-century burials, two of them of children, discovered. Burials were made on two levels in the cemetery. The location of the 18th-century Chapel of St. Roche (Fig. 2), which stood atop a basement, was identified in the NW part of the plot. Examples of various 18th-century ceramic vessels were discovered in trench 11 (Fig. 1).

Kapo numeris	Perkasos numeris	Gylis (m) / paladojimo lygis nuo paviršiaus	Orientacija (mirusiojo galvos kryptis)
1	1	1,85 / 1	Š
2	1	1,85 / 1	PV
3	1	2,00 / 2	PV
4	2	4,40 / 1	ŠV
5	2	4,40 / 1	ŠV
6	2	4,60 / 2	PR
7	3	1,40 / 1	PV
8	3	1,40 / 1	R
9	3	1,40 / 1	V
10	4	4,40 / 1	PV
11 (vaikas)	4	4,40 / 1	PV
12	6	0,9 / 1	PV
13	6	1,40 / 1	P
14	6	1,40 / 2	ŠV
15	11	1,30 / 1	PR
16	11	1,50 / 1	PV
17	11	1,80 / 1	P
18	11	1,90 / 1	PV
19	11	1,90 / 1	PV
20 (vaikas)	11	1,80 / 1	PV
21	11	2,00 / 1	PR
Burial no.	Trench no.	Depth (m) / burial level from the surface	Orientation (direction of the head)

1 lentelė. Tyrinėtų kapų apibūdinimas

Table 1. A description of the excavated burials